

**DNEVNI PRIRASTI U TOVU KOPUNA
HIBRIDNE LINIJE ROSS-308****Vlasta Mandić, Tatjana Tušek, D. Alagić, D. Kaučić****Sažetak**

U radu su prikazane razlike u dnevnim prirastima tovljenih kopuna hibridne linije Ross-308 držanih u turnusima A (jesen/zima) i B (proljeće/ljeto). Za vrijeme oba turnusa praćen je utjecaj temperature (u °C) i relativne vlage zrake (u %) na dnevne priraste tovljenih kopuna. Turnus B prelaskom na hranidbu kukuruznom prekrupom pokazuje znatan pad dnevnih prirasta kao i turnus A. Izraženiji pad dnevnih prirasta turnusa B rezultat je visokih dnevnih temperatura, te skraćivanja tova za tri tjedna.

Ključne riječi: kopun, tov, dnevni prirast

Uvod

Seksirani pjetlići hibridne linije Ross-308 nabavljeni iz proizvodnog pogona Perutnina Ptuj «Pipo» d.o.o. kastrirani su u dobi od 6-7 tjedana starosti, te stavljeni u tov zbog osobite kakvoće mesa kopuna (Tušek, 2004, Mandić, 2005.). Sa željom da postignemo kontinuitet tova tijekom cijele godine (radi pozitivnih ekonomskih pokazatelja, Firšt i sur. 2004) interesirale su nas razlike u dnevnim prirastima tijekom jesensko-zimskog i proljetno-ljetnog razdoblja godine uz istovremeno praćenje dnevnih temperatura i postotka relativne vlage zraka, te koliko su ti različiti klimatski uvjeti utjecali na dužinu tova.

Materijal i metode rada

Pjetlići za turnus tova kopuna A (jesen/zima) kastrirani su u dobi od 7 tjedana (23 komada) a za turnus B (proljeće/ljeto) kastrirano je 46 pjetlića u

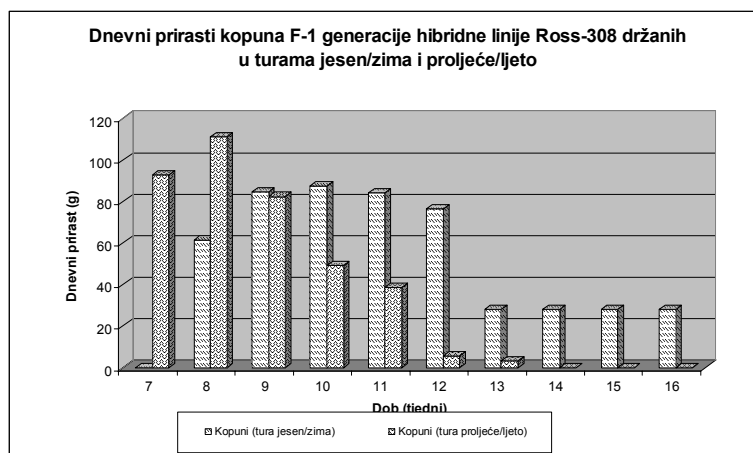
Rad je priopćen na "41. hrvatskom i 1. međunarodnom znanstvenom simpoziju agronoma", održanom od 13. do 17. veljače u Opatiji - Hrvatska.

Vlasta Mandić, Tatjana Tušek, D. Alagić, Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, M. Demerca 1, HR-43260 Križevci; D. Kaučić, Hrvatski državni hidrometeorološki zavod, Zagreb, Hrvatska.

dobi od 6 tjedana (metodom po Dietzu i sur., 1981, modificirane po Alagiću i sur, 2004). Kastraciji odnosno kopunizaciji prethodio je post od 72 h. Oba turnusa kopuna tovljena su u uvjetima podnog načina držanja Peradarskog praktikuma Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima s mogućnošću cjelodnevnog boravka u ispustu. Površina zatvorenog dijela objekta iznosi 35 m² i otvara se na južnu stranu u ispust površine 75 m². Mikroklimatski uvjeti zatvorenog dijela objekta s obzirom na temperaturu i relativnu vlagu zraka gotovo su izjednačeni sa onima u ispustu (razlika cca 0,5-1 °C, a relativna vlaga zraka 5-10%). Kopuni su hranjeni ad libidum smjesom PT-2 Tvornice stočne hrane Koprivnica. Posljednjih desetak dana tova hranjeni su kukuruznom prekrupom. Kopuni turnusa A su kumulativno utrošili 4,8 kg hrane za 1 kg žive vage, a kopuni turnusa B 3,1 kg hrane za 1 kg žive vage. Dnevni prirasti utvrđivani su tjednim vaganjem u periodu od 8-16 tjedna života za kopune turnusa A. Ista mjerenja obavljena su u periodu od 7-13 tjedna života za kopune turnusa B. Istodobno su za turnus A i B izražene prosječne periodične vrijednosti dnevnih temperatura i relativne vlage zrake.

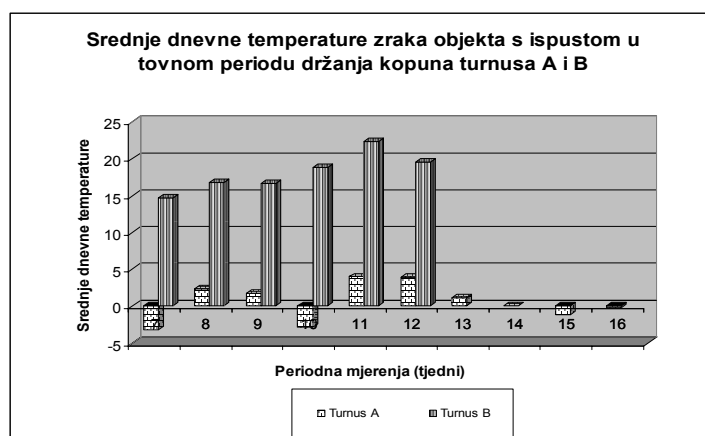
Rezultati istraživanja i rasprava

Na grafu 1. predočeni su dnevni prirasti u tovu kopuna turnusa A i B. Kod turnusa A (jesen/zima) dnevni su prirasti ujednačeno rasli do 10-og tjedna tova kada je maksimalni dnevni prirast bio 87,35 g, da bi nakon toga počeo padati do 12-og tjedna. Prelaskom na hranidbu sa kukuruznom prekrupom dnevni su prirasti pali na 28,15 g. Kod turnusa B (proljeće/ljeto) maksimalno povećanje

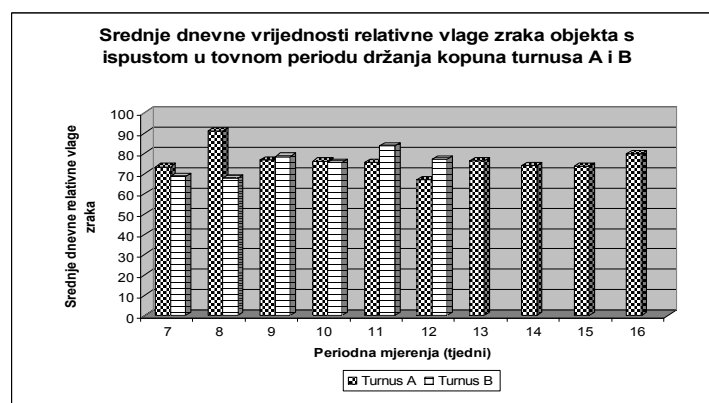

Graf 1.

dnevnog prirasta je zabilježeno već osmog tjedna tova (111,11 g) zahvaljujući tjedan dana ranije obavljenoj kopunizaciji pjetlića. Nakon toga dnevni prirasti su počeli drastično padati tako da je u 13-om tjednu svega 2,98 g dnevno.

Graf 2.

Graf 3.

Na grafu 2. predočene su srednje dnevne temperature tijekom tova kopuna turnusa A i B. Srednje dnevne temperature turnusa A kretale su se u rasponu od -3 do +4 °C, a kod turnusa B od 14,7 do 22,4 °C (sredinom dana i poslije podne zbog južne strane i više) što je rezultiralo padom dnevnih prirasta i tri tjedna ranijim prekidom tova. Srednje dnevne vrijednosti relativne vlage zraka prikazane su na grafu 3. te se uočava da je maksimalna vrijednost za vrijeme držanja turnusa A bila 91%, a turnusa B 83,6% što prelazi preporučene vrijednosti relativne vlage zraka (Asaj, 2003).

Zaključak

1. Za turnus A (jesen/zima) pjetlići su kopunizirani u dobi od 7 tjedana, a za turnus B (proljeće/ljeto) u dobi od 6 tjedana, što se u početku tova turnusa B pokazalo boljim, zbog većih prirasta.

2. Srednje dnevne temperature zraka u kombinaciji sa relativnom vlagom zraka turnusa B pokazale su se previsokima što se negativno odrazilo na dnevne priraste. Kopuni nisu pokazivali volju za kretanjem niti za hranom, te je to morao biti skraćen tri tjedna.

3. Tov kopuna tijekom cijele godine bilo bi moguće ujednačeno provoditi u reguliranim mikroklimatskim uvjetima peradarnika sa ispustom na istočnoj strani.

LITERATURA

1. Alagić D., Tatjana Tušek, Vlasta Mandić (2004): Kopunizacija anestetiziranih pjetlića. Veterinarska stanica 35 (5-6), 273-279, Zagreb.
2. Asaj, A. (2003): Higijena na farmi i u okolišu. Medicinska naklada, Zagreb.
3. Dietz – Schleiter – Teusch (1981): Anästhesie und Operationen bei Gross und Kleintier. Stuttgart: Ferdinand Enke Verlag.
4. Firšt – Godek Lidija, Tatjana Tušek, Vlasta Mandić, D. Alagić (2004): Analiza troškova u tovu kopuna. Agronomski glasnik 1-2, 13-16, Zagreb.
5. Tušek Tatjana, Vlasta Mandić, D. Alagić, Marija Meštrovic, D. Mihelić (2004): Rezultati tova kopuna hibridne linije Ross-308. Stočarstvo 58 (2), 95-101, Zagreb.
6. Mandić, Vlasta, Tatjana Tušek, D. Alagić, Vera Podhraški-Pomper, D. Majnarić (2005): Kemijske vrijednosti i kakvoća mesa kopuna. Meso 6 (5), 35-39, Zagreb.

DAILY GAINS IN CAPON FATTENING OF ROSS-308 HYBRID LINE

Summary

The paper deals with the differences in daily gains in capon fattening of Ross-308 hybrid line. The capons were raised in groups A (autumn – winter period) and B (spring – summer period). In both groups the influence of air temperature (°C) and relative air humidity (%) on capons daily gains was recorded. In group B, as well as in group A, significant drop in daily gains was evidenced when capons were fed with ground corn. A bigger drop of daily gains in group B is a result of high daily air temperatures and two weeks shortage of fattening time.

Key words: capon, fattening, daily gain

Primljeno: 28. 2. 2006.